

תיקון החלטת ממשלה בדבר הפחתת השימוש בכלים חד-פעמיים מפלסטיק

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, לתקן את החלטה מס' 261 מיום 1 באוגוסט 2021 בעניין הפחתת השימוש בכלים חד-פעמיים מפלסטיק ולהנחות את שר האוצר לתקן את צו תעריף המכס והפטורים ומס הקניה על טובין, התשע"ז-2017, כך שתבוטל הטלת מס הקניה על כלים חד פעמיים שנקבעה בצו תעריף המכס והפטורים ומס קנייה על טובין (תיקון מס' 3), התשפ"ב-2021, עד סוף שנת 2023.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 1 באוגוסט 2021 התקבלה החלטת ממשלה מס' 261 אודות הפחתת השימוש בכלים חד פעמיים (להלן – **החלטה 261**).

כפי שצוין בדברי ההסבר להצעת ההחלטה האמורה כלים חד-פעמיים המכילים פלסטיק הם קצרי חיים מטבעם והופכים במהירות ממוצר שימושי לפסולת הגורמת לנזק סביבתי משמעותי. כ-90% מהזיהום בחופי ישראל מקורו בפסולת פלסטיק, וכלים חד-פעמיים בפרט תופסים כ-19% מנפח הפסולת בשטחים הציבוריים בישראל. כך, צריכת כלים חד-פעמיים מהווה איום חמור על המערכות האקולוגיות וכן על בריאות הציבור אשר נחשף לחלקיקי מיקרו-פלסטיק שמתפזרים במים, בקרקע ובאוויר.

רמת הצריכה של כלים חד-פעמיים בקרב משקי הבית בישראל חריגה ביחס למדינות עולם, והיא רווחת בכל המגזרים ובכל שכבות האוכלוסייה. בעוד שבאיחוד האירופי הצריכה הביתית של כלי פלסטיק חד-פעמיים מוערכת בכ-5.1 קילוגרם לנפש בשנה, בישראל הצריכה הביתית עומדת על כ-5.7 קילוגרם לנפש לשנה. מעבר לכך, ישנה מגמת עליה מתמדת בצריכת הכלים החד-פעמיים בישראל, ובעשור האחרון הצריכה הביתית הוכפלה.

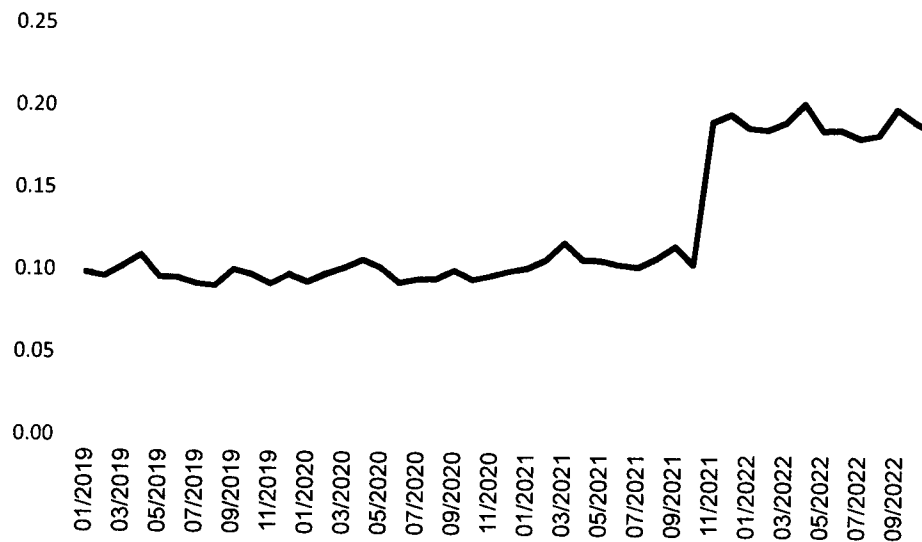
בכדי להפחית צריכת כלים חד-פעמיים ולעודד מעבר לשימוש בכלים רב פעמיים וכך להפחית את הנזק הסביבתי, הנחתה ההמשלה את שר האוצר לקבוע בצו מס קניה על כלים חד פעמיים המכילים פלסטיק, במטרה להכפיל את המחיר הסופי לצרכן, כאשר ההבחנה בין כלים חד פעמיים לכלים רב-פעמיים תיעשה על בסיס עובי הכלי. מטרת הטלת המס מאפשרת שינוי התנהגות באופן גמיש, תוך שמירה על מרחב בחירה וחלופות אפשריות כגון: כלים רב-פעמיים. בנוסף, הטלת מס על רכישת רכיבים מזהמים עולה בקנה אחד עם עקרון "המזהם משלם", כך שמי שבוחר לצרוך כלים חד-פעמיים ברמות גבוהות יותר, יישא באופן משמעותי בעלות הנזק הסביבתי.

בהמשך להחלטה זו נקבע בצו מס קניה על המוצרים הבאים כדלקמן: על כלים חד פעמיים העשויים מפלסטיק הוטל מס בסכום 11 ₪ לק"ג על כלים חד פעמיים מנייר המכילים פלסטיק הוטל מס בסכום 3.3 ₪ לק"ג.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

על פי ניתוח של גורמי המקצוע במשרד האוצר הובילה העלאת המס לעלייה חדה במחיר הכלים החד פעמיים (תרשים 1), כאשר בממוצע עלה המחיר ליחידת שימוש (כלי חד פעמי בודד) בשיעור של כ-80% ב-14 החודשים שעברו החל מהעלאת המס (נובמבר 2021 – דצמבר 2022), וזאת בהשוואה ל-14 החודשים שקדמו להעלאת המס. יצוין שעלייה זו במחיר הייתה גבוהה משמעותית מהעלייה הנגזרת מהעלאת המס.

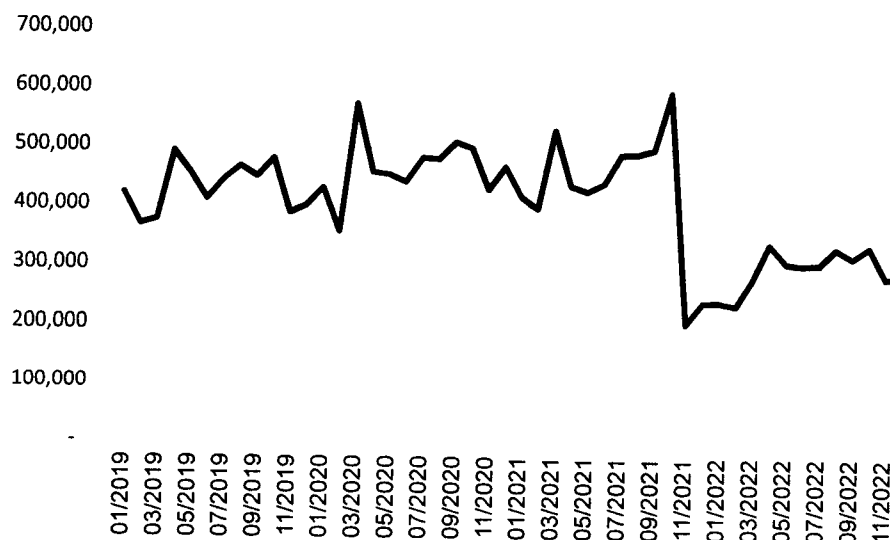
תרשים 1 - מחיר ממוצע ליחידת שימוש בשי"ח, כלים חד פעמיים, ינואר 2019 – דצמבר 2022

מקור: עיבודי משרד האוצר לנתוני סטורנקסט

העלייה האמורה במחיר הובילה לירידה חדה בהיקף הצריכה (תרשים 2). כך, ב-14 החודשים שעברו החל מהעלאת המס נרכשו כ-4 מיליון יחידות שימוש בהשוואה ל-6.6 מיליון ב-14 החודשים שקדמו להעלאת המס - ירידה בשיעור של 39%. ירידה זו גבוהה במקצת מהנתונים לגבי צריכת ארזיות, שכן העלייה במחיר הובילה למעבר לארזיות קטנות יותר ועל כן התמקדות ברמת הארזיה אינה משקפת באופן מלא את היקף הירידה הכמותית בצריכה. עוד נציין כי בתקופה שקדמה להעלאת המס לא נרשמה מגמת ירידה בהיקף הצריכה של כלים חד פעמיים. הירידה בהיקף הצריכה משקפת גמישות צריכה של כ-0.5%, כלומר עלייה של אחוז אחד במחיר מובילה לירידה של כחצי אחוז בהיקף הצריכה.

תרשים 2 - מכר באלפי יחידות שימוש, כלים חד פעמיים, ינואר 2019 – דצמבר 2022

מקור: עיבודי משרד האוצר לנתוני סטורנקסט

כעת, לנוכח ההסכמים הקואלציוניים שנחתמו עם הקמת הממשלה ה-37 מוצע לבטל את מסי הקנייה האמורים לשנת 2023, ולהשיב את המצב הקיים לפני קבלת החלטה 261. מצורפת להצעה זו תמצית הערות הציבור לטיטות הצו לביטול מסי הקנייה.

תקציב

הפסד הכנסות המדינה ממסים צפוי לעמוד על 330 מיליון שקלים חדשים לשנת 2023. בהתאם לסעיף 40 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, חלק מהגדלת ההכנסות הכרוכה בביטול שיעור ההפרשה לקרן הפיצויים בהתאם לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (שיעור ההפרשה לקרן פיצויים) (הוראת שעה), התשפ"ג-2023, יהווה דרך מימון להפחתת ההכנסות הכרוכה בהתקנת הצו המוצע.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

עמדת השרה להגנת הסביבה, ומ"מ שר הבריאות טרם התקבלה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה 261.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר מצורפת להצעת החלטה זו.

סיווגים

סיווג ראשי: חק"מ

סיווג משני: אחר

תחום פעולה עיקרי: חברה וכלכלה

מגיש: שר האוצר

ד' בשבט התשפ"ג
26 בינואר 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

תיקון החלטת הממשלה על הפחתת השימוש בכלים חד-פעמיים מפלסטיק.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

ביום 1 באוגוסט 2021 התקבלה החלטת ממשלה מס' 261 אודות הפחתת השימוש בכלים חד-פעמיים (להלן – **החלטה 261**).

כפי שצוין בדברי ההסבר להצעת ההחלטה האמורה כלים חד-פעמיים המכילים פלסטיק הם קצרי חיים מטבעם והופכים במהירות ממוצר שימושי לפסול הגורמת לנזק סביבתי משמעותי. כ-90% מהזיהום בחופי ישראל מקורו בפסולת פלסטיק, וכלים חד-פעמיים בפרט תופסים כ-19% מנפח הפסולת בשטחים הציבוריים בישראל. כך, צריכת כלים חד-פעמיים מהווה איום חמור על המערכות האקולוגיות וכן על בריאות הציבור אשר נחשף לחלקיקי מיקרו-פלסטיק שמתפזרים במים, בקרקע ובאוויר.

רמת הצריכה של כלים חד-פעמיים בקרב משקי הבית בישראל חריגה ביחס למדינות עולם, והיא רווחת בכל המגזרים ובכל שכבות האוכלוסייה. בעוד שבאיחוד האירופי הצריכה הביתית של כלי פלסטיק חד-פעמיים מוערכת בכ-5.1 קילוגרם לנפש בשנה, בישראל הצריכה הביתית גבוהה ועומדת על כ-5.7 קילוגרם לנפש לשנה. מעבר לכך, ישנה מגמת עליה מתמדת בצריכת הכלים החד-פעמיים בישראל, ובעשור האחרון הצריכה הביתית הוכפלה.

בכדי להפחית צריכת כלים חד-פעמיים ולעודד מעבר לשימוש בכלים רב פעמיים וכך להפחית את הנזק הסביבתי, ובהתאם להחלטה האמורה שבמסגרתה הנחתה הממשלה את שר האוצר לקבוע בצו מס קניה על כלים חד פעמיים המכילים פלסטיק, במטרה להכפיל את המחיר הסופי לצרכן, כאשר ההבחנה בין כלים חד פעמיים לכלים רב-פעמיים תיעשה על בסיס עובי הכלי. מטרת הטלת המס מאפשרת שינוי התנהגות באופן גמיש, תוך שמירה על מרחב בחירה וחלופות אפשריות כגון כלים רב-פעמיים. בנוסף, הטלת מס על רכישת רכיבים מזהמים עולה בקנה אחד עם עקרון "המזהם משלם", כך שמי שבחר לצרוך כלים חד-פעמיים ברמות גבוהות יותר, יישא באופן משמעותי בעלות הנזק הסביבתי.

לנוכח ההסכמים הקואליציוניים שנחתמו על רקע הקמת הממשלה ה-37 מוצע לבטל את החלטת ממשלה 261 בעניין הפחתת השימוש בכלים חד פעמיים מ מפלסטיק, ולהנחות את שר האוצר לתקן את צו תעריף המכס והפטורים ומס קנייה על טובין (תיקון מס' 3), התשפ"ב-2021, כך שיבוטל מס הקניה על כלים חד פעמיים המכילים פלסטיק בהתאם.

קשיים משפטיים, ככל שישנן, ודרכי פתרונם:

לנוכח מטרת הטלת מס הקנייה והנתונים שהתקבלו בתקופה שהוטל מס הקנייה בדבר הפחתת הצריכה ובשים לב לנזקים הסביבתיים והבריאותיים הנגרמים כתוצאה מצריכת כלים חד-פעמיים קיים קושי משפטי בביטול המס ללא קביעת כלי חלופי לצורך הפחתת הנזקים האמורים.

עם זאת, בשים לב לכך שהמס לא הוטל עד שנת 2021 ומאחר שאין חובה להטלת מס לצורך הכוונת התנהגות הקשיים האמורים אינם עולים כדי מניעה משפטית מביטול הצו.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועצת המשפטית של המשרד להגנת הסביבה –

מסכימה שקיים קושי משפטי, שאיננו בבחינת מניעה משפטית, לבטל כלי לשינוי התנהגות היוצרת נזק – כלי שהוכח כמוצלח - ללא קביעתו של כלי חלופי.

עמדת היועצת המשפטית (בפועל) של משרד הבריאות -

בכפוף לכל האמור, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בכפוף לכל האמור, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

10. ס. ר.

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר

תפקיד

אסי מסינג, עו"ד

שם

ריכוז הערות ציבור - ביטול מס כלים חד"פ

ארגון מעיר	הערות
איגוד רופאי בריאות הציבור	<ul style="list-style-type: none"> החלטה שתגרום נזק רב לבריאות הציבור בישראל. ההתנגדות מסתמכת על ידע מדעי מוצק על בסיס פרסומים מדעיים בספרות הבין-לאומית על השפעה שלילית על בריאות הציבור והסביבה מחשיפה הולכת וגוברת לפלסטיק, תוצרי הפירוק שלו (מיקרו-פלסטיק) ותוספים כימיים שהינם חלק אינטגרלי ממוצרי הפלסטיק. החומרים הזולגים מהפלסטיק הם חומרים רעילים שחודרים לגוף דרך העור במוגע ישיר, דרך המזון והמים בבליעה, ודרך נשימה של אוויר בו קיימים חלקיקי פלסטיק מיקרוסקופיים. מבין מגוון מוצרי הפלסטיק, הסיכון הטוקסי המצטבר של פלסטיק חד פעמי הוא יחסית מוגבר. בתהליך הייצור של מוצרי הפלסטיק השונים, משתמשים בתוספים כימיים רבים ורק לגבי חלק הקטן מהם יש ידע על מידת הנזק לבריאות האדם. חלק מהתוספים עלולים לשבש מגוון מערכות בגוף, לרבות מערכת הורמונאלית. מיקרו פלסטיק מסוגל להיכנס לרקמות אדם ויש להם פוטנציאל לגרום לנזק בריאותי. פלסטיק חד פעמי תורם לזיהום אוויר ופליטת גזי חממה הפוגעים בבריאות הציבור. חימום אוכל או שתייה בכלי פלסטיק עלול לגרום לזליגות תוספי פלסטיק לתוך האוכל או השתייה ומכאן לגוף האדם.
עמותת אורחים למען הסביבה	<ul style="list-style-type: none"> מתנגדים לביטול המס לאור הנזקים הבריאותיים והסביבתיים שיש למוצרים אלה. הפגיעה הקשה ביותר משימוש במכלים חד פעמיים נגרמת דווקא לאוכלוסיות המוחלשות אשר משתמשות בו הכי הרבה. מחקרים שפורסמו בשנים האחרונות מצאו שהפלסטיק, ובעיקר הפלסטיק החד פעמי, מזיק לבריאות בצורה קשה ומסוכנת, ולמעשה המחיר הבריאותי שהוא גובה מאיתנו עלול להיות קטלני. מחקרים מצאו מיקרו-פלסטיק בשיליות של נשים הרות ובדם של עוברים – עובדה המצביעה על כך שקיים פוטנציאל למעבר של מיקרו-פלסטיק מהאם לרקמות העובר. מעבר זה מתבצע גם באמצעות חלב האם. הפלסטיק הגיע לגופן של הנשים באמצעות שאיפה ובלעה, והוא מצטבר בשליה, בכבד, בריאות, בלב, בכליות ובמוח. מחקרים הוכיחו שמיקרו-פלסטיק חוצה את רירית מערכת העיכול ונכנס למערכת הדם של הגוף.

<ul style="list-style-type: none"> • המיקרו-פלסטיק סופח חיידקים ומתכות כבדות הנספגים בו, כולל החומרים שמצטברים בשרשרת המזון המוכרים כמשבשים פעילות של בלוטות, פוגעים בפוריות ואף מסרטנים. 	<p>עמותת אקוואשן</p>
<ul style="list-style-type: none"> • הנזקים הסביבתיים והבריאותיים של פלסטיק מוכחים. • בדיון מומחים שנערך לאחרונה בבית החולים איכילוב הציגו מומחים קשר בין תחלואה ושינויים הורמונליים לשימוש הגובר בפלסטיק לסוגיו השונים, בין השאר בעוברים והתפתחות ילדים. יש לצין שהעלות של מניעת החשיפה והתחלואה נמוכה בהרבה מהטיפול בנזקים בריאותיים שעלותם הכוללת המוערכת עצומה. • הנזקים הסביבתיים והאקולוגיים לבעלי החיים הימיים, לדיג ומדגה, למורשת ולתיירות מוכחים אף הם ונאמדים בכלל העולם בכ- 500-2500 מליארד \$ בשנה(Beaumont et al., 2019). לפיכך, בראיה כלכלית בלבד, הנזק אינו מסתכם רק באובדן 330 מיליון ש"ח, אלא במיליארדים כתוצאה מהנזקים הבריאותיים והסביבתיים המצטברים. • הכרה בנזקי הפלסטיק הביאה ערים ומדינות רבות לנקוט צעדים להפחית את השימוש בפלסטיק ממסוי הכלים החד פעמיים ועד איסור השימוש בהם. • בישראל הביא מיסוי הכלים החד פעמיים לירידה של כ-32% ברכישת כלים חד פעמיים בשנה החולפת, וירידה של 18% בפסולת הכלים החד פעמיים בחופי הים. <p>מסיבות אלו, עמותת אקוואשן סבורה שאין מקום לביטול המיסוי על הכלים החד פעמיים וסבורה שיש לשלב אמצעים נוספים להפחתה וולונטרית בשימוש בכלים החד פעמיים (כגון הפניית רווחי המס להסברה). ניתן גם להפחית את המס ולהעלותו בהדרגה במקביל לנקיטה בצעדים אלו.</p>	<p>אדם טבע ודין</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ביטול המיסוי על הכלים החד פעמיים משמעותו עידוד לציבור לחדש את צריכת הכלים האלו וביתר שאת. • הצריכה של כלים חד פעמיים בישראל היא ברמת שיא לנפש בהשוואה לכל העולם והייתה במוגמת עליה מתמדת עד הטלת המס. עם הטלת המס חלה ירידה דרמטית של 34% בצריכה. • צריכת כלים חד פעמיים מזיקה לכלל הציבור גם מבחינה כלכלית; בישראל צרכו טרום החלת החוק כלים חד"פ במשקל של כ- 68,000 טון בשנה. אל כלים אלה נדבקים נוזלים ושאריות מזון ולכן משקל הפסולת של הכלים האלו בפח הוא כ- 300,000 	

<p>טון. כמות זו היוותה כ- 5% מכלל הפסולת המוניציפאלית בישראל. הפחתה של 34% בפסולת זו יוצרת חסכון של כ- 70 מיליון ₪ (34% מ- 300,000 טון שווה ל- 102,000 טון. עלות טיפול בטון פסולת לרשות המקומית היא כ- 700 ₪. כפול 102,000 טון = 71.4 מיליון ₪). כסף שנחסך מהוצאות הציבור (הרשויות המקומיות) בטיפול בפסולת.</p> <ul style="list-style-type: none"> • צריכת כלים חד פעמיים גם גורמת לפליטת גזי חממה בתהליך היצור, ההובלה ולבסוף בהפיכתם לפסולת; על כל 1 ק"ג של פלסטיק, נפליטים כ- 5 ק"ג גזי חממה (CO2). כך שהחסכון בכלים החד פעמיים שלא נוצרו הביא לחיסכון של כ- 100,000 טון גזי החממה. לשם ההמחשה – מדובר בכמות גזי החממה שפולטים כ- 10,000 ישראלים בשנה (לפי 30 ק"ג גזי חממה לישראלי ביום). • במחקר שבוצע על ידי הארגונים אדם טבע ודין וצלול בעזרת ד"ר גליה פסטרנק ראינו ירידה של 18% בכמות פסולת הכלים החד פעמיים בחופי הים. • המס על הכלים החד פעמיים נאמן לעיקרון של המזהם – משלם. ללא המס, העלויות שעליהן הצביעו לעיל יושגו על כלל הציבור ובכך אין כל היגיון או הגיונות. • אין כל נימוק בעד ביטול המס, מחד, ומאידך כל הנימוקים מצביעים על החשיבות שבחותרת המס על כנו. 	<p>גרינפיס ישראל</p> <ul style="list-style-type: none"> • דעת כל המומחים והגופים המקצועיים בארץ ובעולם, וכך גם קובעת הדירקטיבה האירופית על פי עקרונות היררכיית הטיפול בפסולת, היא כי צמצום הייצור והצריכה, היא הדרך היעילה ביותר לטיפול בבעיית הפלסטיק. • הוכח מעשרות מקרים בעולם שרק צעדי חקיקה ורגולציה יכולים לקדם הפחתה משמעותית בזיהום הפלסטיק. גם המס הנוכחי הוכיח מגמה זו כאשר בזכות המס הצליחה ישראל לצמצם באופן משמעותי את צריכת הפלסטיק החד פעמי. ניתוח נתונים של חברת StoreNext מוכיח ירידה של כ- 32% ברכישת כלים חד פעמיים ברשתות השיווק בחודשים אוקטובר 2021 – ספטמבר 2022 לעומת אותם חודשים שנה קודם לכן. • ביטול המס אינו מייטיב עם הציבור, אלא יוביל לתחלואה, תמותה עודפת, פגיעה הורמונלית בנשים ובגברים, זיהום ופגיעה חסרת תקדים בנו ובבעלי החיים.
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • מס קנייה הוא לא הפתרון היחיד להפחתת השימוש בחד פעמי, אך הוא שלב חשוב והכרחי בדרך, כפי שהוכח בעשרות מדינות בעולם. מס הקנייה מאפשר הפנמה של העלות החיצונית האמיתית של הפלסטיק החד פעמי וכך מאפשר ליוזמות עסקיות לאלטרנטיבות רב פעמיות להחליף את התלות של השוק בחד פעמי. • במקום לבטל את המס, יש לתמוך במיזמים המסייעים למעבר לרב פעמי הן בסיוע לציבור בשימוש אישי והן במרחב הציבורי (כגון סבסוד מדיחי כלים למשפחות ברוכות ילדים, של חד"פ מתכלה וכו'). • על המדינה לתת תמריצים ולקדם פתרונות רב פעמיים בתחומי המסעדות ובאירועי תרבות וספורט. • המדינה יכולה להוביל מעבר לשימוש רב פעמי במוסדות ציבוריים, בבתי חולים, בצבא ובמערכת החינוך. • הסברה ממשלתית וקידום תוכניות חינוך בקרב כלל הציבור הם גם צעדים חשובים אבל משלימים לצעדים רגולטוריים ולא כפתרונות עצמאיים. • קוראים לממשלה גלות אחריות ציבורית, לא להתנהל משקולים ופוליטיים ופופוליסטים, להזמין בדחיפות את ארגוני הסביבה, חוקרים ומומחים ולנסח יחדיו מפת דרכים להגמלות של ישראל מההתמכרות לחד פעמי, תוך התחשבות בציבור ומתן פתרונות נוחים ומותאמים למגזרים השונים בחברה הישראלית. • הציבור הישראלי כולו ירוויח מהפחתת השימוש בפלסטיק החד פעמי וביטול המס יהווה נסיגה לאחר ופגיעה מובהקת בבריאות, בסביבה ובכלכלה. 	
<ul style="list-style-type: none"> • היבואנים העוסקים בתחום פעילות זה נפגעו קשות מהאופן בו הוחל המיסוי על כלים חד-פעמיים ומבקשים להעלות להלן טענות על צעדים שיש לנקוט כדי שלא ייזנקו שנית ביחס למלאים שכבר שולם עליהם מס קניה. • מברכים על ההחלטה לבטל את המס, אך מבקשים לתקן את הנוסח, כך שהביטול ייעשה כהוראת קבע ולא כהוראת שעה שתסתיים בסוף שנה זו, וזאת לצורך מתן ודאות ליבואנים. • יבואנים משלמים מס קניה על המוצרים המיובאים בעת היבוא. לעומת זאת יצרנים מקומיים משלמים מס קניה בעת הוצאת המוצרים עליהם מוטל המס מהמפעל לצריכה בישראל. היות שכך, יבואנים שייבאו מלאי של כלים חד פעמיים כבר שילמו את המס בעת היבוא. היבואנים צפויים למצוא עצמם בתחרות לא הוגנת כאשר ינסו לשווק מלאי משמעותי של 	<p>איגוד לשכות המסחר</p>

<p>מוצרים, אשר המס בגינו כבר שולם, ומולם תימצא תחרות מייצור מקומי שתשווק את המלאי שלה שעליו לא היה עליהם לשלם בשלב הזה את המס.</p>	<p>עמותת צלול</p>
<ul style="list-style-type: none"> • הצו מנוגד לחלוטין לחוות דעת מקצועיות, בריאותיות וסביבתיות שעמדו בבסיס הטלת המס והיא אינה מנומקת. • הפלסטיק הוא חומר סינטטי שמקורו בנפט, שתהליך יצורו כולל תוספים כימיים בעלי השפעה קשה על בריאות האדם. חימום הפלסטיק גורם לשחרור התוספים ולזליגתם למזון ולשתייה. • הפלסטיק מתפורר למיקרו פלסטיק שחדר לרקמות הגוף, ופוגע בבריאות (כגון פגיעה בפוריות וחומרים מסרטנים). • פלסטיק בים גורם לפגיעה אנושה במגוון הביולוגי הימי. • בזכות המס הצליחה ישראל לצמצם באופן משמעותי את צריכת הפלסטיק החד פעמי. ניתוח נתונים של חברת StoreNext מוכיח ירידה של כ-32% ברכישת כלים חד פעמיים ברשתות השיווק בחודשים אוקטובר 2021 – ספטמבר 2022 לעומת אותם חודשים שנה קודם לכן. • סקר שביצעו עמותת "צלול" ו"יאדם טבע ודין", "בשיתוף ד"ר גליה פסטרנק, מגלה יריד של 18% בכמות פסולת הפלסטיק החד פעמי בחופים – תוצאה ישירה של הטלת המס. • ביטול המס אינו מיטיב עם הציבור, אלא גורם למחלות, תמותה עודפת, פגיעה הורמונלית בנשים ובגברים, תמותה עודפת, זיהום ופגיעה חסרת תקדים בנו ובכל בעלי החיים ביקום. מס קנייה הוא לא הפתרון היחיד להפסקת השימוש, אך הוא עוד שלב חשוב והכרחי בדרך. 	
<p>יבואניות של כלים חד"פ חויבו במס על מלאי בעת הטלת המס ב-2021, והן דורשות החזר על מס הקנייה ששולם על ידן על מלאי שטרם נמכר.</p>	<p>מייצג יבואני מוצרי כלים חד פעמיים</p>
<p>הורדת הצו באופן מיידי יכניס את השוק למרוץ עכברים אשר יגרום לחוסר איוון, אי בהירות בניחול מלאים,</p>	<p>משווק כלים חד פעמיים</p>

משווקי כלים חד	המס שהוטל הקטין את היקף המכירות, העלתה את התחרות ופגעה בתזרים של החנויות.
פעמיים (פנו 4 משווקים שונים)	על המלאי הקיים שולם מס, הפחתה מיידית של המס לא תאפשר לחנויות להתחרות מול חנויות שיירכשו סחורה ללא מס. מבקשים שהמס יופחת באופן לא מיידית או שיינתן החזר של המס על מלאי.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 261 של הממשלה מיום 01.08.2021.

הפחתת השימוש בכלים חד-פעמיים מפלסטיק

261.

מ ח ל י ט י ס, על מנת להפחית את השימוש בכלים חד-פעמיים מפלסטיק לאור ההשפעות החיצוניות השליליות והנזקים הסביבתיים הכרוכים בייצורם, בצריכתם ובסילוקם:

1. להטיל על שר האוצר לקבוע, עד ליום 31 באוגוסט 2021, מס קנייה בהתאם לסמכותו לפי סעיף 3 לחוק מס קנייה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952, על צלחות, קערות, כוסות, קשיות, סכינים, מזלגות, כפות וכפיות חד-פעמיים העשויים מפלסטיק או המכילים פלסטיק.
2. גובה המס יעמוד על 11 ש"ח לק"ג. המס יחול גם ביבוא אישי של טובין אלה.
3. הכלים המנויים בסעיף 1 לעיל יוגדרו כחד-פעמיים בהתאם לרף עובי מקסימלי, כמפורט להלן:
 - א. כוס, צלחת וקערה – עד 2 מ"מ.
 - ב. מזלג, סכין, כף וכפית – עד 1.2 מ"מ.
 - ג. קשית – עד 1 מ"מ.
4. כלים המנויים בסעיף 1 אשר עשויים מפולימר מוקצף (קלקר), בכל עובי, יוגדרו כחד-פעמיים.
5. מס קנייה כאמור בהחלטה זו יוטל לא יאוחר מיום 1 בינואר 2022.